

Energiamärgis viitab energiatõhususele

Ehitusseaduse paragrahvi 32 järgi on 2009. aasta 1. jaanuarist hoone või selle osa müügil või üürimisel, samuti uue hoone ehitusloa saamiseks vajalik energiamärgis. See kohustus tuleneb ELi energiatõhususe direktiivist.

Ehitusloa saamiseks on energiamärgis kohustuslik komponent, valmis hoone või selle osa müügil-rentimisel on energiamärgis vajalik vaid ostja-rentija nõudmisel.

Korterimajas antakse energiamärgis tervele majale. Kui korteriomanik tahab oma korterit müüa või rentida, saab ta märgisest koopia. Kui majal energiamärgis puudub, peab ühistu juhatas selle korterivaldaja soovialduse põhjal hankima 30 päeva jooksul.

Energiamärgist ei nõuta aga näiteks alla 50m² eraldi seisvatel hoonetel ning suvekodudel, mida kasutatakse alla nelja kuu aastas.

Energiamärgis paigutab hoone vastavalt A- (vähe energiat kulutav), B-, C-, D-, E-, F- või G- (kõige enam energiat kulutav) klassi.

Eesti kütte- ja ventilatsiooniinseneride ühenduse energiatõhususe valdkonna kutsekomisjoni esimees Teet Tark aitab siinkohal lahti mõtestada, millist kasu on energiamärgisest sündinud ostjale ning potentsiaalsele müüjale.

Neto- ja brutoenergia energiamärgise arvutustes

Teet Tark tunnistab, et energiamärgise arvutamise mehhanismi on esmapilgul ehk üsna keeruline mõista.

Kui olemasoleva hoone puhul võetakse arvesse selle kolme viimase aasta tegelikud energiakulud, kusjuures küttekulud taandatakse nn normaal-aastale, s.t elimineeritakse eriti külmal ja soojad talved, siis projekteeritava maja puhul on arvutused osaliselt oletuslikud ehk siis tõenäosed.

ERAKOGU

Tallinnas asub üks viis aastat tagasi ehitatud maja, kus iga korteri vannitoas on ventilaator, mida saab ise tööle panna. Kes selle käivitamise arvelt püüdis energiat ehk raha kokku hoida, leidis õige pea oma aknaklaasidelt kondensvee ja toanurgast hallituse.

Aluseks võetakse, kui palju statistiliselt keskmiselt võidakse kulutada elektrit, sooja vett, milline on toa temperatuur jne. Konkreetse pere tarbimisharjumused võivad olla hoopiski kulukamad või säästvamad.

Elamute energiamärgise arvutamise meetod on lihtsam, mitte-eluhoonetel keerulisem. Vastava määrusega on täpselt kindlaks määratud, millised on kriteeriumid ja millise tarkvara alusel tuleb arvutused teha. Kui uue hoone arvutuslik energiatõhususe arv ei vasta etteantud kriteeriumile, siis ehitusluba ei väljastata.

Kuid kogu arvutus ei piirdu vaid energiakulu määramisega. Reaalselt tarbitule ehk netoenergiale lisandub veel mõiste brutoenergia, milles arvestatakse vastavalt energialiigile selle tootmise efektiivsust ehk nn kasutegurit kinnistu tasemel.

Näiteks kui kogu küte ja vee soojendamise põhineb elektril või kaug-

küttele, on neto- ja brutoenergia väärtused samad. Kui meil on aga katusel päikesepatarei ja poole soojast veest saame päikeseenergia jõul ning teise elektrist, on meil brutoenergia netoenergiast poole väiksem.

Samuti teeb arvestuse teiseks näiteks soojuspump või oma katlamaja. Oma katlamaja korral on brutoenergia katla kasuteguri võrra netoenergiast suurem.

Kaalumistegur – riigipoliitiline mõjutusvahend

Veel lisandub energiamärgise arvutusse nn kaalumistegur, mis on sisuliselt riigipoliitiline mõjutusvahend.

Määrusega on kindlaks määratud energiakandjate kaalumistegurid. Näiteks kui maja saab oma energia ainult elektrist, korrutatakse brutoenergia ehk aastas tarbitud elektrikulu 1,5ga. Kui küte põhineb taastuv-